

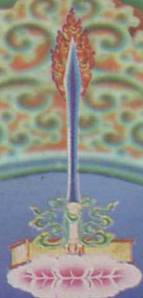

གངས་ཅན་སྐལ་བཟང་དཔེ་ཚོགས། དེང་སྐབས་ཁྱེ་དབ་དང་པོ།

༄༅། ཁོད་མཁའ་པའི་དབྱུང་སྒྲེང་གྲོག་

ཆུ་ཕོའི་སྒྲེང་སྒྲེང་།

ཀམ་སྐུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐུ་ཁང་།

《གངས་ཅན་སྐལ་བཟང་དཔེ་ཚེགས》དེར་ཚིམ་སྒྱུ་དེབ་དང་པོ།

༡༡། །འོད་རིག་པ་ལས་བརྒྱམས་པའི་སྒྲ་
ཚེགས་དབྱེད་སྒྲིབ་གྲག་ཆུ་བྱ་
ཚའི་སྤངས་སྤངས་

《གངས་ཅན་སྐལ་བཟང་དཔེ་ཚེགས》ཚིམ་སྒྱུ་པས་བསྐྱེད།

ཀན་སྤུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་།

责任编辑:看召加
封面设计:任素贤

藏文化种类要点概述

群殊·罗藏达杰 著

甘肃民族出版社出版

(兰州第一新村123号)

青海省新华书店发行

西宁民族印刷厂印刷

开本850×1168毫米 1/32 印张14.375

1999年5月第1版 1999年5月第1次印刷

印数:1·2,200

ISBN7—5421—0653—8/G·88(民文)定价:18.50元

该书如有印刷质量问题,请直接与印刷厂联系更换。

(厂址:西宁市南川西路124号 电话:(0971)6259305)

དཔེ་མཛོད་འགན་འཁུར་བ། མཁའ་འགྲོ་སྐྱབས།
 མཁུན་ཤོག་རྩལ་འགྲོད་པ། རིན་མོ་ཞན།
 གྲོག་འཕུལ་ཏུ་འབེབ་མཁན། པལ་སྐྱོད་དང་སྐལ་བཟང་སྐྱོད། ལྷ་མོ་སྐྱོད་བཅས།

༩༩། ཁོད་རིག་པ་ལས་བརྩམས་པའི་སྐྱ་ཆོགས་དབྱེ་མེད་།

སྐྱ་བཟང་དར་རྒྱས་ཀྱིས་བརྩམས།

ཀན་སྤུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོད་ཁང་གིས་བསྐྱོན།

མཚོ་སྐྱོད་ཞིང་ཆེན་ཞིན་རྟ་དཔེ་ཁང་གིས་བཀྲམ།

ཐེ་མིང་མི་རིགས་པར་ཁང་གིས་དཔར།

1999ལོར་ཟླ་5པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྐྱེགས།

1999ལོར་ཟླ་5པར་པར་ཐེངས་དང་པོ་དཔར།

《གངས་ཅན་སྐལ་བཟང་དཔེ་ཚིགས་》

སྒྲིལ་བུ་ས།

བསེ་ཚར་སྒྲིལ་བཟང་དཔལ་ལྷན།
ལྷ་སྒྲིལ་དཔེ་འདུན་བལྟན་འཛིན།
དོར་ཞི་གདོང་ཐུག་སྒྲིལ་སྒྲིལ།
དོར་བོ་དཔེ་འདུན་སྒྲིལ་བཟང་།

ལྷ་སྒྲིལ་ཚོམ་སྒྲིལ་བ།

ཚུ་སྒྲིལ་དཔེ་འདུན་བསམ་གཏན།

ལྷ་སྒྲིལ་ཚོམ་སྒྲིལ་བ་གཞིན་བ།

ཐུང་ཐུག་སྒྲིལ་བཟང་དར་ཐུས།
མཚོ་སྒྲིལ་ཚོ་རིང་འཚོ།
སྒྲིལ་ཐུང་དཔེ་འདུན་ཐུན་ཚིགས།
ཚོམ་སྒྲིལ་བ།
འགར་ཅེ་བལྟན་འཛིན།
འགར་ཅེ་ཚོས་འཕེལ།
ལྷ་དེངས་དཔལ་ལོ།

《གངས་ཅན་སྐལ་བཟང་དཔེ་ཚིགས་》
པར་རྒྱན་ལྷ་བའི་ཚུན་འགྲེལ་
གསལ་བཤད།

ཆེན་པོ་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དམ་པའི་གཞུང་། །

འབྲུམ་ཕྱག་རི་བོའི་གཏོས་ལས་ཉེར་མཁོའི་དཔེ། །

འགའ་ཞིག་དེབ་རྩ་སྤེལ་ལ་བར་ཆད་ཀྱིས། །

མི་ཚུགས་དམ་ཅན་སྤྱང་མས་སྤོངས་ཤོགས་མཛོད། ། ཅེས་

ལྟ་དར་དཀར་བོའི་རེ་སེམས་ཚུན་རྩ་བཏང་ནས་གང་སྤྱང་བར་བྱ་བ་
ནི། མད་རྩ་བའི་མདོ་རྒྱད་རྒྱ་མཛོའི་སྤོང་ལས་《གངས་ཅན་
སྐལ་བཟང་དཔེ་ཚིགས་》འདི་ཉིད་རི་ལྟར་དབང་ཚུགས་རི་བོའི་ཕྱག་
པ་ནས་དགེ་ལེགས་སྤྱན་སྤུམ་ཚིགས་པའི་ཉེན་འབྲེལ་གྱིས་ལེགས་པར་
ཁྱོན་པ་ཉི་མའི་དབྱིལ་འཁོར་གྱི་འོད་སྒྲབས་སྟོན་པའི་དཔེ་དང་མཚུངས་
པར་ཚོག་མར་སྤེལ་བ་ལ། འཛམ་གླིང་ཤེས་རིག་གི་ཆོང་ཚོང་ཚུགས་
སྤྱ་བརྒལ་བའི་རྩས་ཀྱི་ཁོར་ཕྱག་རྩ་ཆེན་པོ་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཆེས་སྒྲ་ན་མ་མཆིས་ཤིང་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་
ནང་རིག་པ་འདི་འཛམ་གླིང་ས་ཆེན་པོའི་ཁྱོན་ཀྱན་ལ་ངོམ་རིན་ཡིད་
པའི་རིག་ཐུགས་གསེར་གྱི་སྤྲེལ་ཕྱི་སྤོང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིར་གཙོ་བོ་
འདི་ཚུགས་ནས་དཔེ་ཚིགས་སྤྱ་བརྒྱ་བ་ལ། བཀས་པའི་དབང་པོ་
བསེ་ཆང་སྟོན་བཟང་དཔལ་ལྷན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བཀའ་བྱིན་.....

མཚུངས་མེད་ཀྱི་སྒྲ་མ་དག་གི་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དག་འདུན་
བཅུན་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ། དུས་འདིར་མཁས་པའི་སྒྲ་དང་བལ་བ་སྒྲ་
མ་དོར་ཞི་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་ཞལ་བཞོད་གསེར་བྱན་འབྲིལ་བའི་
གསུང་ལས།

ཞིང་འདིར་རྒྱལ་བཅུན་མི་ཅུབ་དུས་ཀྱི་མཐར། །

སྒྲེལ་ལ་གསུང་གི་གཙུག་ལག་རྒྱ་མཚོ་འདི། །

པར་དུ་བཞོད་པས་རང་རིགས་སྤྱི་དང་ནི། །

དུས་ཀྱི་ཤེས་རིག་གསལ་དག་བར་འགྱུར། ། ཞེས་རང་གི་ན་
བའི་དབྱིད་དུ་ཐེབས་པར་སྤྱིང་ནས་དང་ལེན་སྒྲོ་བའི་ལྷ་གྲ་སྒྲོན་པོ་
གནམ་སྒྲོན་ས་ལ་འབྲིལ་བ་ལྟར་སྤེམ་པ་དང་ཆབས་ཅིག་རིང་འདྲིས་
ཆོས་ཀྱིས་འཆོ་བའི་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་སྒྲ་བ་འགའ་རེས་འདི་
ཚུགས་ལ་བཞེ་གཟིགས་ཀྱིས་བྱུང་ག་དང་མ་ཡིག་ཉར་ཆོགས་ཀྱི་རོགས་
རམ་རྒྱ་ཆེར་གནང་བའི་ཆ་རྒྱུན་ལོག་རང་གིས་ཀྱང་གསེར་ངོ་གསེར་
དུ་ངོ་འཕྲོད་པའི་སྐལ་བ་བཟང་པོའི་དུས་ཆོད་ཀྱི་སྒྲགས་དང་འབྲེལ་
ཏི། གཅིག་ པོད་རང་གི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གནས་ཆེས་
ཉག་སྒྲ་བའི་སྐབས་འདིར་གཞུང་བརྒྱུད་སྒྲ་ལྟོ་གསལ་བའི་ཉེར་བསྐྱོགས།
གཉིས། གནས་འདིར་རྒྱས་འཆོལ་བའི་ཤེས་ཡོན་ཅན་རྣམ་པར་
གཟིགས་བདེའི་ཆ་རྒྱུན། གསུམ། ཁྱོན་པའི་ཚུང་མོའི་གཤིས་ལ་
ཉེད་མོའི་སྒྲ་འཕུལ་གྱི་གཙུག་ལག་ངོམ་པའི་ཆེད་དུ་དཔེ་ཆོགས་ཀྱི་
ཚུལ་དུ་སྒྲེལ་བ་ལ། གན་སྤྱུ་དང་མཚོ་སྒྲོན་སོགས་འབྲེལ་ཡོད་མི་
རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་དག་གིས་ཆོད་མེད་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་། རྒྱལ་

ཡངས་པོད་དཔེ་འབྲེལ་ཚོང་སྤྱི་གཉེར་ཁང་གིས་རྒྱ་གར་རམ་སྲ་ལྷག་
མཛད་ཅིང་། སྤྱན་གྱིས་ཀྱང་ལོ་ངོ་དུ་མར་ཁབ་གསོག་འབྲིག་གསོག་
གི་ངང་ནས་བསགས་པའི་ཤོག་སྒྲོར་འབྲེལ་ཕྱག་བཅུ་ལྷག་མ་དངུལ་དུ་
ལྷལ་ཏེ། དེབ་གངས་ལྷ་བཅུ་ལྷག་དཔེ་སྤྱན་ཞུ་རྒྱུ་འོས་ནས་ནམ་
དགར་ལས་ལམ་གང་བྱས་པ་སོགས་དང་། འདི་ཡི་དགེ་བས་བདག་
གཞན་འགྲོ་བ་ཀྱན་གྱི་ལེགས་བྱས་རྒྱུ་ཚོས་སྤྱ་མ་བཏང་ཅམ་དང་།
ཁ་བ་རི་བའི་ལས་ལ་རུང་བའདུ་སྒྲོ་མིག་སྒྲིགས་པ་འདི་མི་ལྷན་རིན་པོ་ཆེ་
སྤངས་པ་དུད་འགྲོ་ལས་བྱུང་ཞུགས་པའི་དགེ་མཚན་ཡིན་ལས་ཆེ་སྒྲམ་
པའི་དགའ་བ་མ་ཉམས་བཅས། ཆོ་འདིར་མ་རུང་བ་མེད་པ་ཞིག་
དང་། འཆི་ཁར་ཡང་སེམས་འཕྲང་བ་མེད་པ་ཞིག་དགའ་མོད་
ཀྱང་། གང་བྱས་ཁ་མིག་ཡར་བལྟ་སྒྲམ་པའི་གདེང་གིས་ནམ་རྒྱན་
ངན་སེམས་སྤྱག་གི་ཁྱར་པོ་རིང་དུ་བཏང་པའི་ལེགས་འབྲས་སྤྱ་ལམ་
འདིར་ཚོལ་བ་དོན་དུ་འགྲོ་བར་ཡིད་ཆེས་ཡོད་དོ། །

གཞན་ཡང་དཔེ་ཚོགས་འདིའི་ནང་དུ་མདོ་སྐགས་རིག་གནས་
དང་བཅས་པའི་དཔེ་རྒྱན་ཀྱན་ལ་མཁོ་བ་མང་རབས་ཤིག་བདམས་
ཡོད་ལ། མདོ་སྐགས་ཀྱི་བཀའ་པོད་ལྗེའི་ཡིག་ཆ་སྤྱི་ལྷན་དང་།
སྐགས་སྐགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྤྱི་ཆེན་པོ་བཞིའི་གསར་ཉིང་མཁས་པའི་གཞུང་
དང་། གཞན་ཡང་རྣམ་ཐར། ཉོགས་བརྗོད། ལོ་རྒྱུས་སོགས་
མཁས་པ་ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་དང་། དེང་སྐབས་པོད་ཀྱི་ཤེས་
རིག་ལ་གདེང་འཛིག་དང་རྒྱས་ལོན་བྱེད་པའི་ཆོན་ཞིབ་པ་དང་ཤེས་
ཡོན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གསར་ཚོལ་ཀྱན་ལ་ཕན་སྐབས་ཆེ་བ་མི་ཉུང་བ་

ཞིག་ཀྱང་འདུས་པས། དུས་རབས་གསར་བའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོས་
དང་མཐུན་པར་ཡོངས་སུ་འགྲེམ་པ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ།

གསར་བྱུང་ངག་གི་སྒྲ་མོའི་ཐང་ཆེན་དུ། །

ཆིང་རྒྱལ་རྩལ་གྱི་འགྲེམ་སྟོན་བྱ་བུའི་མདངས། །

ཅིར་ཡང་བཀྲ་བས་སྐལ་བས་དབྱལ་པ་ན་མས། །

མིག་མེད་གྲག་མའི་བརྒྱལ་བྱགས་འཛིན་ལ་སྟོས། ། ཞེས་ཀྱང་
ཁྱེན། བར་སྐབས་དུས་རབས་ཀྱི་དཀྱིག་མཚམས་འདི་ནས་གསེར་
དབྱལ་ལུ་ཉིག་གི་རི་དབྱང་རྩ་ལུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞིག་ཏུ་བརྗེ་བའི་སྤྱིད་པའི་
ངེས་པ་ཡང་མེད་ལ། མེས་པོའི་གསེར་ཞལ་གྱི་གདམས་ངག་སྤྱང་
འབྲུམ་ལུ་ཉོའི་རྒྱང་འབོད་དུ་མི་འཛིན་པའི་ཆ་འཛིག་ཀྱང་དེ་བས་
མེད་སྤྱིར་ཆེན་པོ་བོད་ཀྱི་མེས་རིག་ལ་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱིས་གཅེས་
པའི་ངེས་དོན་གྱི་མེས་ཡོན་ཅན་རྣམ་པས་ཞིབ་འདུག་དང་རྒྱས་ལོན་
ངོ་ཐོག་ལོན་པ་ཞིག་གི་དགོས་མཁོའི་ཆ་སྟོན་ལ་གཞིགས་ཏེ་《གངས་
ཅན་སྐལ་བཟང་དཔེ་ཚོགས་》ཞེས་པ་འདི་ལེགས་བསྐྱེགས་བྱས་པ་
ཡིན་པས་གནས་འདིར་གཅེས་པ་ཀུན་གྱིས་རྒྱ་ཆ་འདོན་སྤྱོད་དང་།
ཁ་གསལ་གང་ལེགས། འགྲིག་མིན་གཙང་སེལ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་
འཆར་གནང་རྒྱུའི་རེ་བ་དང་བཅས་སྤྱི་ལོ་1998ཟླ་3ཆེས་15ལ་ཁྱས་
པ་སྤྱགས་ལ་འདོགས་པར་མཐུན་མཐུན། །

ཞེས་《གངས་ཅན་སྐལ་བཟང་དཔེ་ཚོགས་》
འདིའི་གཙོ་སྤྱིག་པ་རྒྱ་སྤྱིས་དགེ་འདུན་བསམ་གཏན་གྱིས་ཡུལ་ཆེན་པོ་
ལན་བྱ་ནས་བྲིས།

དཀར་ཆག

དང་པོ། དགེ་འདུན་ཚོས་འབེལ་གྱི་གསུང་རྩམ་སྒྲིང་བ།

གཏམ་རྒྱུད་གསེར་གྱི་ཐང་མའི་ཟིན་ཐོ་དགེ་ཚོས་དཔོངས་རྒྱན་ཞེས་བྱ་
བ། (1)

ཐུ་ཐུབ་དཔོངས་རྒྱན་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དཀར་གནས་རྩོ་
རྩོ་ཚིག་དཔྱེལ། (89)

ཟབ་མོ་དབྱ་མའི་བསྐྱེལ་ཟིན་བྱམས་བཅེ་འོ་མའི་བསང་གཏོར་ཞེས་བྱ་
བ། (108)

གཉིས་པ། མོ་རྒྱུས་གྱི་སྒྲིང་སྒྲིང་བ།

ཕྱི་ཕྱིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་དང་ཀྱན་མཆིན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་
གཉིས་གྱི་འབྲེལ་བའི་སྒྲིང་སྒྲིང་བ་དུས་གྱི་འད་རྣང་།
..... (210)

ཀྱན་མཆིན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་སྒྲོབ་གཉིས་དང་ལེགས་མཁས་
བཞད་བཅས་ཚུལ་དེད་དཔོན་བཤུལ་ལམ། (240)

ཕྱིད་ན་དཀོན་པའི་སྐུ་བརྙན་རྩོ་བཟླ་གིས་དོ་ཁ་མའི་མོ་རྒྱུས་དྲངས་

གཙང་མེལ་གྱི་ཚུ་མིག་ (257)

གསུམ་པ། རིག་གནས་བྱུང་མོང་བའི་སྒྲིབ།

བརྩ་སྒྲིབ་པ་སྒྲུམ་ཚུ་པའི་མཆོད་བརྩོན་ལས་འསྐྱོས་པའི་དོགས་དཔྱོད་
བྱིས་པའི་ལམ་སྟོན། (271)

མིང་ཆོག་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་ནམ་བཞག་འོལ་ཆོད་དུ་སྒྲིབ་བ་བྱིས་པའི་
སྒྲིབ་གར། (285)

བོད་ཉེ་རབས་ཚུ་མ་རིག་གི་དབྱེ་མཆོམས་སྒྲིབ་ལ་ཚུང་ཟད་དབྱེད་པ་
གཞོན་ཅུ་འུ་སྒྲིབ་ཚུང་། (297)

བཞི་བ། ཆད་མ་རིག་པའི་སྒྲིབ།

མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཆོམ་གསུམ་མདོར་ཅམ་སྒྲིབ་བ་རྟོག་གའི་ན་
ལུང་། (319)

དགག་པ་དང་སྒྱུབ་པའི་ནམ་བཞག་སྒྲིབ་ལ་རགས་ཅམ་དབྱེད་པ་ཟླ་
བའི་སྐྱེ་བྱེད་། (330)

ཐལ་འཁྱུར་པའི་ལྷགས་གྱི་ཆོད་མ་འཛོག་ཚུལ་ལ་ཁྱུང་ཁྱུར་དབྱེད་པ་
དུན་པའི་རི་མོ། (343)

ལྔ་བ། ནང་རིག་པར་བྱིན་སྐོགས་གྱི་སྒྲིབ།

བཀའ་དང་བརྟན་བཅས་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ལ་ཆེ་ལོང་ཅམ་དབྱེད་པ་
གཟུ་བོའི་སྒྲིབ་འདེབས། (358)

- ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྷ་མཆོམས་སྦྱར་རགས་ཅམ་ཞུ་
བདོན་གཉེར་འདྲེན་པའི་ལྷགས་ཀྱ། (376)
- ནང་རིག་པའི་སྤྱི་ཆེངས་པར་བྱིན་གཞུང་གི་སྤྱིང་པོ་དང་དར་ཚུལ་
སྤྱིང་བའོ་མའི་ཉིང་ཁ། (393)
- སྤྱི་ནང་གི་ཐུབ་མཐའི་དབྱེ་ཚུལ་དང་དེ་དག་གི་བསམ་སྤྱོད་ཁྱད་ཆོས་
ལ་དབྱད་པ་སྤྲ་རབ་རུལ་གྱི་མཆོན་ཆ། (413)
- ཞུ་དམར་ལམ་རིམ་གྱི་པར་སྤྱོན་གསལ་བྱེད་སྤྱོན་སྤུལ་ངག་གི་དྲིལ་
ཚུང་། (430)
- གསང་བ་སྤྲགས་གྱི་ས་ལམ་བཞོད་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་གནད་འདྲིལ་དུ་
བཞོད་པ་ཅི་ལྟ་མ་ཆིའི་སྤྱིང་མཛེས། (435)
- མཐུག་བྱང་། (454)

༡༡། ། རྒྱལ་ཁྲམས་རིག་པས་བརྟོན་པའི་གཏམ་རྒྱུད་
གསེར་གྱི་ཐང་མའི་ཟིན་ཐོ་དག་ཚོས་
དགོངས་རྒྱུན་རྩལ་མེད་རག་
གི་རྩལ་མེ་ཞེས་བྲ་བ་
བཞུགས་སོ། །

༡༢། ། བསྐལ་མང་རྩལ་ལ་མཁེགས་པོར་འཛིན་པ་ལྷ་ཚུགས་
གམ་པ་སྐལ་པོ་ལས། །
བརྟོན་མེད་གཏུང་བ་བདག་གིར་བཞེས་ཏེ་གསེར་གྱི་ཐང་མ་
འགྲེལ་ལ་ཆས། །
སྒྲིགས་དང་རིས་མེད་གནས་ལུགས་བྱད་ལ་ཞེ་ནས་རིང་རྩེ་
ཆགས་བྲགས་པའི། །
དག་འདུན་ཚོས་འཕེལ་བདེན་པའི་བྲ་བྱིད་ཁ་བའི་རྩལ་ཅན་སྒྲ་
ཡིས་བརྟེན། །

སྤྱིད་པའི་ནགས་སྤྱང་མཐར་གྱིས་ཉུལ་ཞིང་ཡིད་སྤྱབས་སྒྲིང་གི་
མེ་ཏོག་གཙོད། །
ཉུང་གྱིས་སྒྲིམས་པའི་ཁྱ་སྤྱད་ཕོན་པོ་གདོང་གི་སྒྲེ་མ་ཐང་ལ་
འགྲེལ། །
སྒྲིམ་པའི་པད་དཀར་གཙུག་ཏུ་མཚོད་ལ་བཙེ་ཆེན་ས་ཡི་ཉི་མ་

རྩོམ་སྒྲིལ་སྒྲུབ་པའི་འདུག་མ་གྱི་བའི་དྲུང་གི་ཤུ་ལ་ས་མཁན་།
མཛོད།

ཏུ་མྱོད་རྣམས་མེད་གྲུལ་ན་འཕྱིར་མ་པའི་མིག་ཡིད་འཕྲུག་པའི་
ཆོས་པོ་ནིད། ། །

མོལ་མའི་མ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ལ་འཕྱུ་བ་དངུལ་ཆུང་མེགས་པར་མོར་
མོ་བཞིན། ། །

ཞིག་ཆེ་བརྟན་གཤམི་དེ་ཉིད་མེ་རྟག་ཤེས་ལྡན་སྒྱུར་གི་ཆལ་
ནས་འཇུག།

— 2 —

པའི་ཁ་ཡག་གཞན་སྒྲོལ་འགལ་གྱིས་དྲིགས་པའི་ཞུམ་པ། དང་
ཞུན་ཡིད་དབང་འཕྲོག་པའི་རྒྱུར་གཏམ་སྐགས་རིང་དུ་སྤངས་ཏེ་
དངོས་ཡོད་གནས་ལྷགས་རིམ་རིམ་བཞིན་དུ་བཤད་ཡོད་པས་དོ་མཆར་
པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཉག་གཅིག་དུ་འཁུམས། དེས་ན་གཞུང་འདི་མིན་
དུ་རྒྱས་པའི་ལེགས་བཤད་དུ་སོང་གསེས་རིམ་དུ།

ལེགས་བཤད་འབྲས་བུའི་ཁྱེད་གྱིས་རབ་བཞིན་ཁྱང་། །

རྫོང་བྱེད་ཆོག་གི་ཡལ་འདབ་རབ་རྒྱས་ན། །

རབ་རྫོངས་གྱིས་པའི་ཆོགས་གྱིས་སྤོང་རིག་ནས། །

དཔག་བསམ་སྒྲོན་པའི་ཆལ་ཡང་ཁྱེད་ཁྱེད་བརྒྱབས། ། ཞེས་
པ་ལྟར་དེར་དུས་གྱི་སྒྲོ་གསལ་གཞོན་ལུ་རྣམས་ཆུལ་འདིར་འཇུག་པ་
ལ་སྒྲིད་ལྷག་པ་དང་སྤྲོབས་པ་ཞན་པར་འགྱུར་སྒྲུལ་དུ་དྲིགས་ཏེ་ཁོ་
ཁོས་རང་སྒྲོར་གོམས་སྒྱུར་དང་བཅས་《གསེར་གྱི་ཐང་མ》ལས་གསེར་
དྲིག་འགའ་སྟེམ་པར་འཆང་སྟེ་མཆོམས་སྒྲོར་ཟིན་ཐོ་ཐང་ཆགས་སུ་ཁྱེ་
བ་ལ།

༡. མཐོང་སྒོས་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་མ་རྒྱུར་པར། ། ཁྱིམ་གྱི་
མལ་དུ་དབྱུང་པས་མི་མེས་ཞེས་བཤད་པ་ནི་དོ་མས་ཅི་མ་བདེན།
རང་རེའི་དེབ་ཐེར་ལོ་རྒྱས་དང་ཆོས་འབྱུང་སྐགས་ན་གོང་གསལ་གྱི་
རྒྱུན་པས་སྤྲོབས་འགར་གོ་འཛོལ་གྱི་བཤད་པ་དང་། དོན་དངོས་
དང་རྒྱུད་ཐག་རིང་བའི་དོ་མཆར་བའི་ཏར་གཏམ་མང་བ་ལ་གཟས་
པར་སེམས། དཔེར་ན། དེབ་སྒྲོན་སྐགས་ལས་ཨ་རྒྱུར་གནམ་
རྫོང་དན་ཉག་གི་ཉེ་འཁོར་དུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། ཡང་རྫོ་རྫོ་

གདན་དང་བྱ་མོད་མུང་བོའི་རི་ལ་ཏ་ཅང་ཆེ་བརྟེན་དྲགས་པའི་
བཤད་པ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སོགས་མུང་བ་ཉ་ལྟེ་
མཆོན་ནོ། །

༡. འཕགས་བྱེད་རི་བོ་བཞེན་དུ་བརྟེན་པའི་སྤྱ། ། གཞུའི་
རྒྱན་ཉྒར་དག་ཅིང་དྲི་མེད་གསུང་། ། ཞེས་སྤྱར་ཆེ་ཆོགས་བཅད་
ལེགས་པ་ཞིག་ཏུ་བགྲང་བྱང་བ་དང་། ར་རྒྱལ་སྤྱུ་ར་བཞེན་དུ་
བརྟེན་པའི་སྤྱ། ། ར་རྒྱུ་བཞེན་དུ་རྒྱན་ཆད་མེད་པའི་གསུང་། །
ཞེས་སྤྱར་ཆེ་ཆོག་གི་ཐོག་མ་སྤྱ་མཆུངས་སུ་སོང་བ་སོགས་མི་ལེགས་པ་
མི་འདུག་ནའང་བཞད་གད་སྟོང་པའི་ཉམས་སུ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་
བ་ནི། རྒྱལ་ཁམས་འགྲིམས་པའི་རང་རྟགས་ཏེ། དའི་པ་ཡུལ་
གངས་ཅན་སྟོངས་ནི་གཞན་ཉྒ་ཅི། ཐ་ན་སྟན་རག་གི་དཔེར་མཆོན་
དག་གྲང་རང་ཡུལ་གྱི་གཅེས་སུ་པངས་པའི་རི་རྒྱ་ནགས་ཆལ་སོགས་
བཞག་ནས་བོད་མི་རང་ལ་གསལ་རྒྱས་མེད་པའི་རི་རྒྱ་ནགས་སྤྱར་ཆེ་
ལུན་སྤྱལ་དུ་འགྲོ་བ་ལས་དོན་གྱི་དོ་ཉམས་འཆོར་པས་ཆོག་གི་ཐེབ་
ལེགས་གྲང་བོད་རང་གི་ཐུན་མིན་གྱི་སྟན་སྟོན་ལས་འདས་པར་སེམས།
ཆུལ་འདིས་འཆིང་རྒྱ་དང་བག་འཁུམས་སོགས་དོག་བརྟེན་སུ་བཏང་
ནས་རང་དེའི་སྟན་རག་སོགས་རིག་གནས་ཀྱན་ལ་བྲང་དོར་གྱི་སྒྲ་མོ་
དུས་དང་བསྟན་ཏེ་སྤྱོད་པ་རེད། དཔེར་ན། འདིར་བྱབ་
འདུག་དག་པོ་སོགས་ཡིད་ལ་ཅི་ཡང་འཆར་རྒྱ་མེད་པ་ནམས་ཆེ་ཆེ་
རྟེན་རྟེན་གསུམ་འབྲི་དང་བྲིས་ཟིན་བགྲང་གིས་མི་ལང་བ་དག་དང་།
གཞན་ཡང་། སྟན་གྱི་གཞུང་རྟེང་ན། སྟགས་སྟགས་དག་གི་པ་གི་

ན། ཉི་མ་རྒྱུ་ཕྱགས་པ་གི་ན། ཉུ་བྱུང་། ཡ་པ་པ་གི་འི་ཐང་
ན་ཡོད། ། ཡ་མ་མ་གི་འི་ཐང་ན་ཡོད། ། ཉུ་བྱུ་འི་དག་ཕྱོགས་རྣམས་
མཐོང་ཆུང་བྱས་དྲགས་ཏེ་སྟོན་དག་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཞར་
ལ་སྟུན་དབྱུང་བར་བྱས་པ་ལོ། །

༣. རང་ལོ་སོ་གཉིས་སུ་སོན་པ་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་
ཤིང་མོ་ཁྱིའི་ལོ་ལ། ཁོ་བོ་རྒྱ་གར་དུ་བརྟོན་ཅིང་། ལོ་དེ་ནི་སི་རྒྱ་
ལའི་གནས་བརྟན་ལྷེ་བ་དག་གིས་བཞེད་པའི་སངས་རྒྱས་མུ་ངན་ལས་
འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་དོན་དྲུག་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཡོད་
འདུག ཅེས་གསུངས་པའི་བྱབ་པའི་འདས་ལོ་འདི་ལ་བཤད་ཚུལ་
མི་མཐུན་པ་མང་པོ་སྤང་ཞིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རང་ས་ནས་
སྐབ་བྱེད་རེ་འཁོད་ཀྱིན་མཆིས། དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཡོད་ཆད་འཁོད་
པར་ཡི་གེར་འཛིགས་པས་ཡོངས་གྲགས་སམ་གཙོ་བོ་འགའ་ཞིང་།
གསལ་བཞེད་དཔོངས་ཀྱི་མཐིལ་རྟོགས་ཕྱིར་མདོར་བསྡུས་ཏེ་ཁྱ་ན།

འདི་ལ་གཉིས། གཞན་པའི་འདོད་ཚུལ་དང་། བོད་ཀྱི་
མཁས་པ་དག་གི་འདོད་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་ལ་ལྷ་ཡོད་པའི་ནང་ནས།
[༡] རྒྱུ་ཕྱགས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཁས་པ་ཀས་ཀར་(w. geiger)
སོགས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ་སྟོན་གྱི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་གཉིས་ལྷེ་ས་རྟ་
ལོར་(༡༨༩༩) སྟོན་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་པར་འདོད། མཁས་པ་
ཆེན་པོ་ཁེར་ན་(h. kerm) ཞེས་པ་དེས་སྟོན་པའི་འདས་ལོ་སྤྱི་ལོ་
སྟོན་གྱི་ལོ་སུམ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཐམ་པ་ལྷེ་ལྷགས་པག་ལོ་(༡༩༠༠) ལ་
བཞེད་འདུག་གོ ། [༢] རྒྱ་ཕྱགས་རྒྱལ་ཁབ་པ་ཅི་སི་ཐན་དང་།